

Literární soutěž Martina Ševely ve výsledcích

Ve druhém čísle Historického kaleidoskopu roku 2015 byl vyhlášen první ročník literární a výtvarné soutěže Martina Ševely. Byla určena pro žáky druhého stupně základních škol. Hlavním tématem byl Internační tábor Svatobořice, který byl v této obci v letech 1942–45. Válečné téma, které je v povědomí starších obyvatel v obci i v blízkém okolí z období kruté heydrichiády, zaujalo nejen žáky místní školy. Zúčastnily se čtyři desítky soutěžících z celé Moravy. Nepochybně k tomu přispěla i další podtémata, která soutěžící využili. Ukázalo se, že i v jiných regionech byla řada válečných krutostí, na které se zapomíná, a na které se musí upozornit alespoň tím, že se o nich napsalo. Zároveň je třeba připomenout i přínos prací k obohacení regionálních dějin v rámci paměti národa. Zde vynikla především práce žáků Josefa Paličky, Pavla Pěchonka a Lukáše Marka ze Základní školy v Ostravě –Stará Bělá, kteří podkladem vypracovaným mnohdy přímo na místě události a poté zaslaným do této soutěže přispěli v doplnění mapování desítek jmen popravených odbojářů v bydlišti. Na jejich základě pak byly doplněny pamětní desky popravených vlastenců. Nelze se tedy divit, že obdrželi CENU hodnotící poroty, stejně tak jako jedenáctiletá Anna Maxová z Brna, která přinesla válečné vypravování z rodiny. Její práce rovněž přináší nová sdělení a vlastní postřehy pisatelky. V kategorii próza musela porota hodnocení prací rozdělit na práce kolektivní a práce jednotlivců. Hned v úvodu je třeba říci, že práce jednotlivců vykazovaly větší preciznost. V kolektivních naopak mnohde chyběla větší citlivost po co nejlepším zpracování, ať už jazykovém či obsahovém.

V pracích jednotlivců jen těsně vybojovala a 1. místo získala Adéla Mrkúsová ze ZŠ Svatobořice-Mistřín, která zároveň získala Cenu starosty. Vítězka se nespokojila jen s popisem bývalého internačního tábora, našla i několik pramenů, přinesla vyprávění pamětnice. Prozaický příběh Trýzeň zpracoval Robin Zajac ze ZŠ Milotice velmi kultivovaným jazykem, proto vybojoval 2. místo. Porotě zde nechyběl prvek dramatickosti děje či pocity vězně nevině persekovaného hitlerovskou mašinerií. Dvě místa na 3. příčce ze stejné školy převzali Jiří Toman a Jiří Kratochvíl, který fabulačně velmi dobře zpracoval Příběh vězně Antonína. Oba rovněž vyjádřili správný etický postoj k válce a násilí na lidech, ale vyjádřili se i k současné potřebě vybudovat památník na období nacistické krutovlády, v níž nevině trpěly tisíce českých vlastenců.

V kategorii kolektivních prací se podepsala zejména kolektivní odpovědnost, což se odrazilo i v hodnocení poroty. Proto nebylo první místo uděleno. Druhé a třetí místo získali žáci místní školy. Tematicky zpracovali podle knihy Internační tábor Svatobořice některé pasáže, kterými se snažili zachytit lágrový život v době persekuce národa. Zjednodušeně se dá říci, že polovina

soutěžních prací byla z této kategorie, avšak zde se projevila jejich nezkušenost s literární soutěží. Podobně tomu bylo v kategorii poezie, kde bylo jen několik prací, a kde rovněž nebyla udělena první cena.

Naopak tomu bylo ve výtvarné části soutěže. Kresby, které získaly první příčku soutěže, vytvořila M. Šubrtová a Z. Varmužová, druhé a třetí místo vybojovala R. Urubková, všechny ze Svatobořic-Mistřína.

Ve všech kategoriích byla udělena čestná uznání a pamětní listy. Ceny předávali porotci, starosta obce, ale i potomci Martina Ševely, kteří byli na tuto slavnostní akci rovněž přizváni (Magdaléna Vaverka a Petr Švela). Věcné ceny poskytl Český svaz bojovníků za svobodu, firma Wiky Kyjov, obec Svatobořice-Mistřín, a M. Vaverka, která věnovala několik knih „U ŽŮDRA“, za jejíž obsah byl její otec v době války popraven. Pro všechny oceněné byla připravena exkurze po prostorách bývalého internačního tábora a návštěva výstavy ve zdejší škole. Odbornou porotu tvořili spisovatelé Klubu autorů literatury faktu.

Soutěž úspěšně proběhla v roce 70. výročí osvobození naší vlasti od nenáviděných německých okupantů. Připomněla, že i zde na vesnici žili dnes již neznámí hrdinové, kteří položili životy za nás. Lidé, jejichž příběhy bychom měli znát. K Martinu Ševelovi připomínáme další popravené odbojáře Matěje Mečla a Cyrila Vavříka, v Praze na barikádách dále padl Josef Tříška a tři desítky arestovaných a vyslýchaných vlastenců z obou sloučených obcí především za pomoc internovaným vězňům.

□ *Jan Kux*

{phocagallery view=category|categoryid=72|limitstart=0|limitcount=0}